

Previdna Dama:
 1 leto . . . K 10
 2 leta . . . K 18
 3 leta . . . K 26
 4 leta . . . K 34
 5 let . . . K 42
Priloge:
 1 leto . . . 15
 2 leta . . . 30
 3 leta . . . 45
 4 leta . . . 60
 5 let . . . 75
Redne številke:
 10 vinarjev.

STRAZA

Previdna Dama:
 1 leto . . . K 10
 2 leta . . . K 18
 3 leta . . . K 26
 4 leta . . . K 34
 5 let . . . K 42
Priloge:
 1 leto . . . 15
 2 leta . . . 30
 3 leta . . . 45
 4 leta . . . 60
 5 let . . . 75
Redne številke:
 10 vinarjev.

Redakcija in upravitelstvo: Maribor
 Brodski ulica 5. — Telefon št. 113.

Neodvisen političen list za slovensko ljudstvo.

Z uredništvom se more govoriti
 vsak dan od 11.—12. ure dopoldne.

Četrta soška bitka končana s popolnim italijanskim neuspehom.

Italijani izgubili 70.000 mož. — Naši zasedli Bjelopolje. — Angleži utrjujejo Solun. — Grki protestirajo zoper utrjevanje. — Grška armada se umaknila iz Soluna. — Bolgari korakajo proti Draču. — Dve nemški bojni ladji potopljeni. — Uporno gibanje proti Angležem v Egiptu.

Najnovejše avstrijsko uradno poročilo.

Uradno se razglašaja:

Dunaj, 19. decembra.

Rusko bojišče.

Mestoma artilerijski boj.

Italijansko bojišče.

Položaj je nespremenjen. Na severnem obronku gore Sv. Mihaela sta bila v večernih urah obstajala dva posamezna sunka italijanske artilerije.

Srbsko bojišče.

Zasledovalni boji imajo v Črnigori ugoden potek. Včeraj dne 18. decembra smo ujeli okrog 800 črnogorskih in srbskih ujetnikov. V bojih proti Črnogorcem se je zgodilo, da nam je sovražnik letel nasproti s kvisku povzdignjenimi rokami in z mahanjem z rokami, češ, da se hoče udati, ter nam je dal na ta način poved, da smo mimogrede ustavili ogenj; nato je pa hipoma začel iz največje bližine z ročnimi granatami obsrejeljivati naše postojanke. Samo ob sebi je umevno, da so bile take sramotne vojne zvižaje primerno in ostro kaznovane, ter bodo tudi v bodoče kaznovane za slučaj, če bi se ponavljale.

Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, podmaršal.

Gibanje v Egiptu.

Berolinski in italijanski listi poročajo, da je rod Senusov pod vodstvom Muri bega, sorodnika Enverpaše, prišel v Egiptu vojsko z Angleži. Senuski veliki so se zjediniili in proglasili vojno stanje v ozemlju egiptke zahodne reje. Senusi so se baje polastili več krajev in so prodili blizu kraja Marsa Matru. Angleška obrežna strža je z avtomobilom vrei prešla k Arabcem; egiptke baterije so se baje branile streljati na ustaše.

V Egiptu se tu opazja zarotniško gibanje zoper podkralja in visoke angleške uradnike. Več zarotnikov so že zaprli.

Angleži se pripravljajo na nemško turški napad na Egipt. Lord Kitchener je v angleškem kronskem svetu izjavil, da je vse v najboljšem stanju. Sueski prekop je utrjen, del ozemlja ob prekopu se lahko vsak čas preplavi. Angleške obrambne čete v Egiptu štejejo se na 400.000 mož. Kitchener je mnenja, da se bo nemško turški napad na Egipt pričel mesca januarja prihodnjega leta.

S kršč. social. strankinega shoda na Dunaju.

V zadnji številki smo prinesli kratko poročilo o tem shodu. Toda svojim čitateljem, ki imajo pravico od nas zahtevati, da so o vseh važnejših dogodkih v naši politiki informirani, smo dolžni še nekaj podatkov o tem shodu. Z ozirom na sedanje razmere, ko se nam je vedno bati cenzorjevega svinčnika, smo primorani, prinašati le doslovne posnetke iz poročil, ki jih čitamo o tem shodu v krščansko-socialnih li-

stih. Polemika in lastna razmotrivanja so izključena.

Dr. Weiskirchner je rekel: „Ogrska niti niti lani obljubljene množine turšice dala tostranski državi polovici.“

Dr. Schlegel: „Krščansko-socialna stranka smatra pogodbeno trajno gospodarsko skupnost z Ogrsko za skrajno potrebno, vendar zahteva, da se nova ureditev razmerja z Ogrsko ne izvrši, ne da bi se pritegnili avstrijski ljudski zastopniki.“

Dr. Fuchs: Zvišanje produkcije (po miru) ne bo državi dovolj hitro prineslo potrebnih višjih dohodkov. Za to je pač potrebno, da se pritegnejo davki in monopoli. Možno je, da se bodo izpopolnili dosedajni davki in upeljali novi davki ter monopoli, toda ni nič gotovega, katere davke bo finančni minister izbral. Izrekel je željo, da bi bil sad sedanje vojske skupna valuta z Nemčijo.“

Dr. Geßmann: „Sedanja vojska je potrdila, kar je avstrijska zgodovina že tolikokrat dokazala, da so Nemci za državo hrbtnjača, da, avstrijski državni narod. V tem oziru naj omenim samo vzgled pri vojnem posojilu, za katero so Nemci dosedaj podpisali več kot štiri petine. Tudi to zopet utemeljuje našo staro zahtevo, da se varuje nemški značaj državne prestolnice in samonemških kronovin, kakor drugih nemških ozemelj. Deželni zbori morajo delovati, četudi državni zbor ne zboruje. Na to poroča govornik o pogajanjih kršč. socialne stranke z nemškim Nationalverbandom, na katerih se je dogovorilo skupno postopanje v vseh narodnih zadevah in se doseglo tozadevno sporazumljenje. Dogovore je odobril strankin shod.“

Dr. vitez Wittek: Z Nemčijo se mora ustvariti tesnejša gospodarska skupnost, ki se ne giblje v okvirju navadnih trgovinskih pogodb, ampak je popolna gospodarska zveza. Vsebinske zveze bi naj bila razven carinskih določb; kolikor mogoče enotne gospodarske postave, varstvo proti nepoštenemu tekmovanju, vzajemno priznanje socijalpolitičnih institucij, olahčenje medsebojnega železniškega in parobrodnega prometa in enotno postopanje pri trgovinskih pogodbah. Za ureditev carinskih razmer je carinska skupnost zasedaj izključena. Isto tako je izključen medcarinski sestav.

Dr. Sommeregger: Z agrarnega stališča ni proti zblizanju Avstrije in Nemčije, niti proti carinski skupnosti. Tudi gospodarsko zblizanje z balkanskimi državami je z agrarnega stališča sprejemljivo. Po mirovnem sklepu in še dalje časa se ne bo dala preprečiti kritična situacija za naše kmetijstvo, kajti uvoz živil bo v gotovi meri potreben. Skrbeti se bo moralo, da se uvažale to in toliko, kolikor je res potrebno, da se štiti domače kmetijstvo.

Poslanec Budig predlaga: Strankin shod iz cele države prosi ekscelenco dr. Geßmanna, da zopet vodi organizacijo v zunanjih deželah, posebno pri bodočih volitvah. Se soglasno sprejme.

Ogrski državni zbor.

Zaljivi in neumestni govori v zbornici.

V seji dne 17. decembra je ogrski državni zbor razpravljal o škodi, ki jo je napravila ruska armada na Gornjem Ogrskem in o razširjenju vojne dolžnosti do 55. leta.

Poljedelski minister je predložil zbornici štati-stiko o škodi, ki jo je napravila ruska armada na Ogrskem. Skupna škoda, povzročena po Rusih, znaša več kot 20.000.000 K. S sodelovanjem prebivalstva, cerkvenih in drugih oblasti se je posrečilo, kljub težavnim razmeram nesrečo, povzročeno po sovražnem vpadu, v mnogih ozirih popraviti. Poljedelski minister je v svojem govoru hvalil domoljubno prepričanje rusinskega prebivalstva. Ko je minister prišel prvokrat v gornje-ogrsko ozemlje in sicer potem, ko so bili Rusi izgnani iz Karpotov, ter se je prebivalstvo že povrnilo iz gozdov na svoje domove, ni bilo iz ust ljudstva slišati nobene tožbe o škodi in prizadetih nezdolah. Prva beseda vračajočih je bila izraz veselja o tem, da je bil sovražnik pregnan z domače zemlje. To ljudstvo res zasluži, da se ga ljubi in podpira. (Živahno pritrdjevanje.)

Pri razpravi o razširjenju vojne dolžnosti do 55. leta je prvi govoril poslanec Ferdinand Urmanczy, član neodvisne stranke. Govornik je izjavil, da glasuje za vladno predlogo. Na bojišcih stojimo dobro, kar se imamo zahvaliti nemški umetnosti v vodstvu vojske, junaštvu in izobraženosti nemškega vojaka, kakor tudi podpori našega turškega in bolgarskega-bratskega naroda, v odlični meri pa junaštvu ogrskih vojakov. (Živahno pritrdjevanje.) Govornik zahteva, da dobi ogrska armada vse znake narodne vojske. Armadno vodstvo je le po svojem imenu skupno, dejanski pa je avstrijsko. Ne zavidamo, ako si tudi avstrijske čete pribore kaj uspehov, zahtevamo pa, da se z ogrskimi vojaki enako postopa. Govornik se pritožuje radi neenakosti pri razdeljevanju odlikovanj. Poslanec Urmanczy je navajal razne slučaje o neenakem postopanju z avstrijskimi in ogrskimi vojaki. (Živahno odobravanje.)

Ministrski predsednik grof Tisza je poslanca Urmanczyja takoj zavrnil in povdarjal, da so bila predgovornikova izvajanja glede neenakega postopanja v armadi z vojaškega stališča popolnoma neufemeljena, neresnična in škodljiva. (Pritrdjevanje.) Grof Tisza je zagotovil zbornico, da so take prikazni odločujočim armadnim krogom popolnoma tuje.

Honvedni minister baron Hazaj je tudi zavrnil poslanca Urmanczyja in je izjavil, da je bil poslanec v svojih izvajanjih nepravilčen, ko je hvalil le samo Nemce in Bolgaré. Resnica namreč je, da cela armada z malenkostnimi izjemami vrši vedno svojo dolžnost. (Pritrdjevanje.)

Vladna predloga, da se vojaška dolžnost razširi do 55. leta, je bila nato v splošnem in podrobnostih sprejeta.

solunskih grških čet, polkovnik Pallis. Glavni stan grških čet je prestavljen v mesto Kožani. Tretji armadni zbor gre v Katarino, peti pa v Nigrilo. Samo en grški polk pionirjev in artilerije še ostane v mestu Solunu.

General Sarraill je izrazil svoje zadovoljstvo o načinu, kako se je izvršilo umikanje četverosporzumovih čet na grško ozemlje.

Grčija umaknila svoje čete iz Soluna in okolice.

Iz Soluna se dne 15. decembra poroča:

Umikanje angleško-francoskih čet je zdaj končano popolnoma po želji poveljnikov. Umikanje grških čet iz ozemlja med Solunom in Dojranom ter iz Soluna samega se začne danes dne 15. decembra. Največji del v Solunu se nahajajočih grških čet se umika v smeri iz Soroviča proti Kožani. Skoro vsa izhodna Macedonija je prepuščenja zaveznicam, da čez njo prosto razpolagajo.

Načelnik grškega generalnega štaba odstopil?

Iz Budimpešte se dne 17. decembra poroča:

Kakor so dobro poučeni krogi izvedeli, je grški generalštabni načelnik Dusmanis podal grškemu kralju Konstantinu prošnjo za odstop. Dusmanis noče prevzeti odgovornosti za posledice zadnjih vojnih dogodkov, ki so se dogajali v grški Macedoniji. Dusmanis zavzema napram pripravljajočim se dogodkom nasprotno stališče. Kralj Konstantin se še ni odločil, ali bi Dusmanisov odstop sprejel ali ne. Uradno se še o odstopu generalštabnega načelnika ni nič razglasilo.

Francosko-angleška bojna črta pri Solunu

Francoski generalni štab v Solunu naznanja, da se je umikanje na grško ozemlje vršilo v popolnem redu in z zelo malimi izgubami. Fronta se sedaj razteza od kraja Karasuli ob Vardarju do Kilindra pri dojranski železnici in je že utrjena s streliški jarki. Angleži, predvsem konjenica, so nastanjeni severno in severnozahodno od Kilindirja.

Izkrcavanje francosko-angleških čet, topovi in gradiva se vrši neprestano noč in dan. V vojaških krogih imajo veliko upanje v uspešno brambo utrjenih postojank v Solunu, ki so že skoro popolnoma zgotovljene. Severno in izhodno od mesta je prostor, ki obsega 40 kilometrov, popolnoma zastavljen s težkimi topovi.

Nepriistranski pas.

Bolgarski ministrski predsednik je izjavil sofijskemu dopisniku lista „Kölnische Zeitung“, da določitev mej za pas nepriistranskega ozemlja med bolgarskimi in grškimi četami dobro napreduje. Občevanje med obojestranskimi oddelki poteka prijateljsko. Če bi se Grke in Bolgare popolnoma samim sebi prepustilo, bi bil odkritosrčen mir na Balkanu takoj zagotovljen. Zbiranje četverosporzumovih čet v okvirju nepriistranskega pasu se ne bi irpelo, čeravno bi Grki zoper to težko nastopili, ampak bi le umaknili svoje lastne čete s tega ozemlja. Ako se bo Bolgarija udeležila bojevanja zoper četverosporzumove čete na grškem ozemlju, bo to storila samo pod obveznostjo, da ne zasede Soluna in da bi se bolgarske čete takoj po rešitvi svoje naloge umaknile za bolgarsko mejo, za kar Radoslavov jamči. Grčija si pa vendar ne želi, da bi Bolgarija sedaj ali kedaj posegla vmes. Kaka posebna pogodba pa v tem oziru med Grčijo in Bolgarijo ne obstoji.

Avstrijske čete ob grški meji?

List „Daily Telegraph“ poroča, da se bliža grški meji 200.000 avstrijskih in nemških mož, da v pripravnem trenutku udarijo proti četverosporzumovim četam pri Solunu.

Tiho premirje.

„Daily Chronicle“ poroča iz Aten, da je zanimanje grškega prebivalstva obrnjeno deloma na dogodke na meji. Domneva se, da bodo vojskujoče se sile brez kakerega posebnega sporazuma do prihodnje

nedelje se molče držale premirja, da se zamorejo grške čete, ki se nahajajo na bojnem ozemlju udeležiti volitev v grški državni zbor.

Prijateljski odnošaji med Grčijo in Bolgarijo.

Sofijski uradni „Echo de Bulgarie“ piše v razpravi o grško-bolgarskem sporazumu glede določitve nepriistranskega pasu ob grško-bolgarski meji: K tej pametni odločitvi obeh vlad si moramo čestitati. Na bolgarski strani dokazuje ta korak odkritosrčno željo, da se odnošaji dobrega prijateljstva z Grčijo spravijo v pravi tir, utrdijo in da se pokaže, da je tudi Grčija prepojena z enako željo. To obojestransko naziranje more imeti prednost za obe deželi, kateri ste pokazali tekom nove dobe balkanskih dogodkov, da nočeta, da bi se ju smatralo kot orožje, za tuje cilje v očitno škodo svojih stalnih interesov in svoje neodvisnosti.

Bolgari odstopijo Dojran in Gevgjeli.

Atenski list „Neon Asti“ poroča, da je obnovila Bolgarija svojo obljubo, da odstopi Grčiji mesti Dojran in Gevgjeli poleg drugih okrožij.

Zakaj je izkrcal četverosporzum čete v Solunu.

Carigranski list „Tanin“ priobčuje članek o zadnjih dogodkih na Balkanu, v katerem pravi, da mora biti jasno danes vsem — tudi Srbom — da ni bil pravi namen izkrcavanja četverosporzumovih čet v Solunu, pomagati Srbom, marveč vzrok je bil ta, da varuje Anglija svojo nasilno gospodstvo v Egiptu, v Afganistanu ter v Indiji. Anglija in njene zaveznice, kojih sleherno dejanje je služilo zgolj v sebične namene, so imele tudi tokrat pred očmi svoje lastne tajne načrte, čepravi so se izgovarjale, češ, da morajo v interesu Srbije postopati nasilno napram Grčiji.

Avstrijsko-rusko bojišče.

Rusi se gibljejo.

Na ruskem bojišču se opaža zadnje dni živahniješe poizvedovalno gibanje sovražnih čet, osobito na naših bojnih črtah v izhodni Galiciji in Voliniji; a tudi na črti med mestoma Pinsk in Dvinsk na severu se Rusi močneje gibljejo. Zadnji čas se je pogosteje poročalo, da se ruska mesta le s težavo prekrbljajo s potrebnimi živili, ker je promet na železnicah prekinjen. Iz tega se sklepa, da se vrši v Rusiji veliko premikanje čet. Tudi neposredno za rusko fronto se opaža živahno gibanje sovražne armade. Pričakovati torej smemo, da se bo mir na ruskem bojišču kmalu spremenil v ofenzivo.

Nov napad na Bukovino?

Budimpeštanski list „Az Est“ poroča, iz Sofije: Ruske čete, ki so bile zbrane v mestu Remi blizu rumunske meje, se pošiljajo sedaj proti severu na bukovinsko mejo. Iz tega se sklepa, da so Rusi misel, napasti Bolgarijo, opustili, a da hočejo zopet iznova napasti Bukovino.

Nova naknadna prebiranja v Rusiji.

Ruski ministrski svet je odredil nova naknadna prebiranja vojaških zavezancev vseh tistih letnikov, ki so bili pri prejšnjih prebiranjih spoznani za nesposobne za vojaško službo. Naknadna prebiranja se bodo vršila v prvi polovici mesca januarja 1916. Rusija upa spraviti na ta način čez 3.000.000 mož pod orožje.

Sila Avstrije nezlomljena.

Vojaški strokovnjak opisuje v petrograjskem listu „Rječ“ vojaško silo Avstrije in Nemčije ter podpira svoje tozadevne trditve s sledečim: Ruski car je rekel v Rigi, da je sovražnik „zelo močan.“ Na Balkanu sta se zmagonosno bojevali Avstrija in Nemčija s četami, katere so bile v boju z ruskimi četami že letos poletni. Na zahodu in ob naši fronti je sovražnik stanovitven, da, večkrat še celo kaže duha prav krepke ofenzije. Nemci in Avstrijci so povsod, kakor poročajo očividci, močni. Pri Dvinskem se je izkazala nemška artilerija za zelo vstrajno. Ob reki Styr je razvidno iz poteka bojev, kako močna in nezlomljena je še sila Avstrije ev.

Nemško-francosko bojišče.

Novi francoski poveljnik.

Ker je Joffre imenovan poveljnikom vseh francoskih čet, je imenovan royalistični marquis general Castelnau poveljnikom na francoskem bojišču. Senator Clemenceau, katerega nazivajo „ministra javnega mnenja“, je z imenovanjem Castelnaua nezadovoljen, ker je preveč katoliškega in royalističnega mišljenja.

Pod kakšnimi pogoji dovoljuje Anglija posojilo.

Angleška vlada je sporočila belgijski, srbski, in črnogorski vladi, da dovoli posojilo omenjenim vladam le pod pogojem, če podpišejo pogodbo, da ne bodo sklenile nobenega posebnega miru.

Dve nemški bojni ladji potopjeni

Dne 17. t. m. popoldne je sovražni podmorski čoln v Izhodnem morju napadel in potopil nemško križarko „Bremen“ in torpedni čoln, ki je spremljal križarko. Večina posadke se je rešila.

Vojakom

na bojišču primanjkuje berila. Matere, sestre naročite svojim možem, sinovom in bratom kot darilo za Božič in Novo leto „Stražo“ in „Slovenski Gospodar“.

„Straža“

stane za 3 mesce 2 K 50 v.

„Slovenski Gospodar“

stane za 3 mesce 1 K.

Vpošljite naročnino in natančni vojno-poštni naslov.

Raznoterosti.

Odlikovanje vojnega vikarja. Cesar Franc Jožef je vojnemu škofu Emeriku Bjeliku za njegove zasluge na polju vojnega dušeskrbstva podelil red železne krone I. razreda z vojnim okraskom.

Jezuit odlikovan z železnim križcem I. razreda. Divizijski župnik o. Rupert Mayer iz Družbe Jezusove, ki služi kot vojni duhovnik pri bavarski rezervni diviziji, je bil odlikovan z železnim križcem I. razreda. O. Rupert je bil že poprej odlikovan z železnim križcem II. razreda. O. Mayer je menda prvi katoliški duhovnik, ki je odlikovan s tem visokim vojaškim redom.

Odlikovani slovenski vojni kurat. Č. g. Marko Krajnc, vojni kurat pri 87. pešpolku, je bil odlikovan z duhovniškim zaslužnim križcem na traku hrabrostne kolajne.

Vojni minister Krobotin — baron. Cesar je povzdignil našega vojnega ministra Krobotina v baronovski stan.

Iz srednješolske službe. Na deželni gimnaziji v Ptujju je razpisano mesto suplenta za zgodovino, matematiko in prirodoslovje. Prošnje je vložiti takoj na štajerski deželni odbor v Gradcu, eventuelno tudi brzojavno.

